

LIAA dalība Interreg Europe projektā "Design for Innovation"

Publicēts: 01.07.2020.

Atjaunināts: 14.01.2021.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) sadarbībā ar septiņiem starptautiskajiem partneriem īsteno starpreģionu sadarbības projektu "Design for Innovation", kura ietvaros tiks izstrādāts, ieviests un uzraudzīts rīcības plāns stratēģiskai dizaina izmantošanai.

Projekta mērķis – caur aktīvu pieredzes apmaiņu integrēt dizaina veicinātu inovāciju Eiropas Savienības (ES) struktūrfondu atbalsta programmās astoņās ES valstīs/reģionos, tādējādi veicinot mazo, sīko (mikro) un vidējo uzņēmumu konkurētspēju.

Projekts tiek īstenots atbilstoši Eiropas Komisijas "Rīcības plāns dizaina veicinātas inovācijas jomā" ([Action plan for Design-driven innovation](#)), kas identificē dizainu kā līdzekli uz lietotāju orientētai un tirgus veicinātai inovācijai visās ekonomikas nozarēs un aicina Eiropas reģionus un valstis izstrādāt savu rīcības plānu dizaina jomā.

Projekta kopējais budžets ir 1 717 517,00 eiro, Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums ir 1 441 209.45 eiro jeb 83,91 %.

Projekta īstenošanas periods – 2017. gada janvāris līdz 2021. gada decembris.

Papildu informācija par projekta īstenošanu pieejama projekta [oficiālajā tīmekļvietnē](#), *Twitter* kontā [@design4sme](#), *LinkedIn* grupā [Design for Innovation](#), kā arī lūdzam sekot aktualitātēm LIAA mājaslapā!

Interreg Europe projekta "Design for Innovation" īstenošanas noslēdzošajā pārskata periodā no 2019. gada 1. jūlija līdz 31. janvārim darba grupa kopā aktīvi strādāja pie darbības plāna izstrādes, tika identificētas 5 aktivitātes, kuras būtu nepieciešams iekļaut tajā.

Tāpat šajā periodā Latvijas darba grupu pārstāvji piedalījās dalība septītajā projekta partneru sanāksmē, kas norisinājās Barselonā (Maltā), kā arī organizēja informācijas izplatīšanas pasākumus, apvienojot to ar meistarklasēm, kas izglīto sabiedrību par dizainu un tā pielietošanas nozīmi uzņēmējdarbībā.

Projekta ietvaros izstrādātais darbības plāns

Ir noslēgusies projekta īstenošanas pirmā fāze, kuras ietvaros izstrādāts [darbības plāns](#).

Darbības plānā ir iekļautas četras aktivitātes, kuras izstrādātās pamatojoties uz projektu partnervalstu labās prakses piemēriem un piemērojot to Latvijas situācijai.

Pārējo projekta partnervalstu izstrādātie darbības plāni arī ir pieejami [projekta tīmekļvietnē](#).

Projekta īstenošana norisinās divās daļās. Pirmajā daļā tiek izstrādāts darbības plāns, savukārt otrajā daļā notiek darbības plānā iekļauto aktivitāšu plānoto rezultātu monitorings jeb uzraudzība.

Darbības plānā ir iekļautas trīs aktivitātes, kuras izstrādātas pamatojoties uz projektu partnervalstu labās prakses piemēriem un piemērojot to Latvijas situācijai:

- 1 Dizaina vaučeru programma ieviešana. Lai veicinātu sekmīgu programmas ieviešanu plānots īstenot divas apakšaktivitātes:
  - 1 Aktīvi praktizējošo dizaina profesionāļu datu bāzes izveidošana;
  - 2 Regulāru dizaina meet-up organizēšana;
- 2 Izglītojoši pasākumu organizēšana, ar mērķi informēt sabiedrību, kā uz dizainu balstīta inovācija var veicināt uzņēmuma konkurētspēju;
- 3 Regulāru speeddating/matchmaking pasākumu organizēšana dizaineriem un citu nozaru pārstāvjiem.

2020.–2021. gadā rit projekta otrā – uzraudzības – daļa.

2020. gadā ir īstenota viena no trijām darbības plānā iekļautajām aktivitātēm – Dizaina vaučeru programma ieviešana – 2020. gada 18. maijā LIAA izsludināja atbalsta pieteikumu dizainera pakalpojumu izmantošanai jaunu produktu izstrādē pieņemšanu. 2020. gadā šo atbalstu ieguva 13 komersanti.

Pārējās aktivitātes pagaidām nav ieviestas vairāku iemeslu dēļ, kā piemēram, resursu nepietiekamība, kā arī aktivitāšu ieviešanu ietekmē situācija ar vīrusu COVID-19.

Projekta partneru sanāksme Barselonā (Spānija)

Projekta partneru septiņā tikšanās norisinājās no 2019. gada 2. līdz 4. oktobrim Spānijas pilsētā Barselonā. Šīs tikšanās tēma – kā novērtēt un izmērīt dizaina pielietojamības ietekmi.

Partneru tikšanās pirmajā dienā 2. oktobrī partneru sanāksmē vadošā partnera PDR (International Centre for Design & Research, Kārdifas Metropolitēna universitāte) pārstāvis sniedza informāciju par aktualitātēm projekta īstenošanā un ieteikumus par izstrādāto darbības plānu pirmajām versijām.

Partneru tikšanās otrā dienas tika veltīta prezentācijām, diskusijām un praktiskajai darbnīcai, kā novērtēt dizaina pielietojamības ietekmi dažādos sektoros un kādus rādītājus būtu jāanalizē.

Attiecīgi sanāksmi iesāka PDR pārstāvis, kurš sniedza prezentāciju par to, kādus rādītājus ietekmē dizaina pielietojamība un kā tos varētu izvērtēt makro un mikro līmenī tādos sektoros kā – individuālie uzņēmumi, nozare, valsts ekonomika kopumā un atbalsta politiku un programmās.

Protams, dizaina pielietojamības izmantošanas efektu visvieglāk novērtēt un uzskaitīt individuālajos uzņēmumos pēc tādiem rādītājiem kā apgrozījuma un peļņas pieaugums, piesaistīto investīciju un nodarbināto pieaugums u.c., bet tāpat šo ietekmi var izvērtēt pēc tādiem rādītājiem kā uzņēmumā uzlabotie pakalpojuma sniegšanas/preču ražošanas procesi, kas samazina uzņēmuma izmaksas un vienlaikus paaugstina kvalitāti, darbinieku apmierinātības pieaugumu, klientu lojalitātes

u.c.

Dizaina pielietojamības ietekme uz nozari vai valsts ekonomiku kopumā būtu vērtējama pēc pievienotas bruto vērtības pieauguma, pēc nodarbināto skaita dizaina nozarē, pēc dizaina eksporta apjomiem u.c

Savukārt dizaina pielietošana izstrādājot politikas un atbalsta programmas būtu mērāma ar atbalstīto komersantu/iesaistīto fizisko personu skaitu, kā arī tādu rādītāju pieaugumu kā izveidotās darba vietas, apgrozījuma un eksporta pieaugums u.c.

To cik grūti vai viegli to praksē ir izdarīt dalījās pieaicinātais eksperts no Maltas un viens no projektā iesaistītajiem partneriem – Barselonas dizaina centrs.

Kopumā tika secināts, ka atsevišķus dizaina pielietošanas ietekmes rādītājus ir grūti novērtēt, jo, piemēram, ir praktiski neiespējami izvērtēt, cik ļoti lielā mērā uzņēmuma neto apgrozījums pieaudzis, jo uzņēmums pieaicināja dizaina ekspertu, kurš izstrādāja jaunu pakalpojuma sniegšanas procesu un cik ļoti no uzņēmuma veiktās mārketinga kampaņas.

Tāpat visi projekta partneri vienojās par to, ka Eiropas līmenī nav vienotas metodes kā uzskaitīt dizaina pielietojamības ietekmi un ka tas būtu jāmaina vienoti visā Eiropas Savienībā, izstrādājot vienotu metodoloģiju.

Savukārt dienas otrajā daļā partneri savstarpēji analizēja izstrādātos rīcības plānus, sniedza komentārus un priekšlikumus to uzlabošanai, kam sekoja praktiskais uzdevums, kurā katra valsts noteica, kādi varētu būt iespējamie rādītāji, pēc kuriem novērtēt darbības plānā iekļauto aktivitāšu ietekmi.

Partneru tikšanās trešajā dienā (4.oktobris) tika apmeklēti vairāki uzņēmumi, kuri ikdienā savā uzņēmējdarbībā pielieto dizaina domāšanas principus un/vai strādā dizaina jomā. Katrs uzņēmums (HP, Santa & Cole, Lekue) prezentēja savu uzņēmumu, stāstīja kā tie izmanto dizaina domāšanas principus savu produktu radīšanas procesā un uzņēmējdarbības attīstībā.

Vairāk: <https://www.interregeurope.eu/design4innovation/events/event/2828/workshop-7-measuring-impact-of-design/>

Informācijas izplatīšanas pasākums 11. septembrī

Turpinot informēt sabiedrību par projektu *Design for Innovation* projektu 11. septembrī, Rīgā tika rīkots kārtējais informācijas izplatīšanas pasākums, kura ietvaros tika stāstīts ne tikai par *Design for Innovation* projektu, tā būtību un mērķiem, bet tā ietvaros norisinājās arī meistarklase "Pakalpojuma dizains".

Meistarklasi vadīja dizaina domātāja, lektore un publiciste Jeļena Solovjova, kura iesākumā pastāstīja teoriju par pakalpojuma dizainu un tā pielietojumu pakalpojumu uzlabošanā. Savukārt meistarklases otrajā daļā - praktiskajā darbnīcā – lektores vadībā dalībniekiem bija iespēja nostiprināt jauniegūtās zināšanas un nokartēt savu pakalpojumu, pielietojot izmantojot Service Blueprint (jeb pakalpojumu rasēšanas) metodi.

Darba grupas tikšanās

Šajā periodā darba grupas locekļi aktīvi sadarbojās ar ekspertu pie rīcības plāna izstrādēs, norisinājās vairākas sanāksmes, kurā kopīgi tika vērtētas eksperta identificētās aktivitātes un lemts par iespējamību tās ieviest projekta uzraudzības periodā. Darba grupa izvirzīja piecas aktivitātes, kuras būtu jāiekļauj darbības plānā.

Piektajā pārskata periodā, kas ilga no 2019. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam turpinājās Interreg Europe projekta "Design for Innovation" īstenošana – tika ņemta dalība sestajā projekta partneru sanāksmē, kas norisinājās Kārdifā (Lielbritānijā).

Projekta partneru sanāksme Lielbritānijā (Kārdifā)

Projekta partneru sestā tikšanās notika no 2019.gada 21. līdz 22.maijam Lielbritānijas pilsētā Kārdifā. Šīs tikšanās tēma – dizaina kompetences pilnveide uzņēmējdarbības atbalsta iestādēm.

Partneru tikšanās pirmajā dienā 21.maijā norisinājās partneru sanāksmes, kurā kā ierasts vadošais partneris *PDR (International Centre for Design & Research, Kārdifas Metropolitēna universitāte)* sniedza informāciju par aktualitātēm projekta īstenošanā un izmaiņām attiecībā uz projekta īstenošanas nosacījumiem.

Savukārt dienas otrajā daļā partnerus un to pieaicinātos dizaina ekspertus uzrunāja Kate Murray no *Principality Building Society*, kura dalījās savā pieredzē kā dizaina pakalpojumu pasūtītājs.

Projekta partneri tika iepazīstināti ar *Clwstwr* programmu, kuras mērķis ir sekmēt jaunu produktu un pakalpojumu izstrādi kino industrijā un ar kino industriju saistīto pušu klastera izveide, un Kārdifas Metropolitēna universitātes izveidoto atbalsta instrumentu absolventiem – *Inc Space at CSAD* inkubatoru, kura ietvaros absolventi gadu attīsta savas biznesa idejas un saņem atbalstu (darba vietas, semināri, mentori u.c.) no universitātes.

Dienu noslēdza vizīte uz *Rabble Studio*, kas ir koprades telpu pašnodarbinātajiem dizaineriem, kuras laikā tās dibinātājs un vadītājs Dan Spain stāstīja par to kā viņš no idejas par koprades telpu nonācis līdz tās izveidei un par galvenajiem izaicinājumiem gan veidojot, gan uzturot šo koprades telpu un komūnu.

Partneru tikšanās otrajā dienā (22. maijā) projekta partneri ne tikai pārrunāja progresu rīcības plānu izstrādē, bet arī piedalījās vairākos praktiskos uzdevumos. Pirmā praktiskā uzdevuma laikā strādāja pie kopējas izpratnes par labās prakses piemēriem (finanšu un nefinanšu instrumentus) mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, kas tiek īstenoti projekta dalībvalstīs. Cita starpā, par to finansējuma avotiem un atbildīgajām institūcijām. Savukārt otra praktiskā uzdevuma laikā projekta komanda identificēja kādas aktivitātes – atbalsta instrumentu, apmācību, savstarpējās sadarbības formās – sekmē dizaina kompetences pilnveidi uzņēmējdarbības atbalsta iestādēm.

Tāpat sanāksmē piedalījās vairāki pieaicinātie viesi, tai skaitā Jaroslavs Belinskis no Ukrainas nevalstiskās organizācijas *Congress of Cultural Activists*, kurš iepazīstināja ar savu pieredzes stāstu par aktivitātēm, kuras tiek īstenotas, lai sekmētu dizaina nozares attīstību valstī.

Vairāk: <https://www.interregeurope.eu/design4innovation/news/news-article/5730/workshop-6-building-capacity-for-design/>

Ceturtajā pārskata periodā, kas ilga no 2018. gada 1. jūlija līdz 31. janvārim Interreg Europe projekta "Design for Innovation" īstenošanas ietvaros Rīgā tika organizēta piektā projekta īstenošanas partnervalstu dalībnieku tikšanās.

Tāpat šajā periodā Latvijas darba grupu pārstāvji kā dizaina nozares eksperti piedalījās vairākos "Design for Innovation" vadošā partnera PDR (*International Centre for Design & Research*) ietvaros organizētos pasākumos, daloties ar savu pieredzi dizaina stratēģijas izstrādē un ieviešanā

Gada noslēgumā tika organizēta Latvijas darba grupas pārstāvju sanāksme, kurā tika pārspriestas projekta galvenās aktualitātes un turpmāk veicamās darbības projekta īstenošanā

Projekta "Design for Innovation" partneru sanāksme Rīgā

Rīgā no 2018.gada 30. līdz 31.oktobrim norisinājās piektā projekta partneru sanāksme par tēmu – dizaina stratēģijas/ rīcības plāna izstrāde

Projektā vadošā partnera - Kārdifas Metropolitēna universitātes galvenā pētniece dizaina un inovāciju jomā Anna Višera (Anna Whicher) atklāja 30.oktobra sanāksmi, klātesošajiem sniedzot ieskatu Eiropā esošajās dizaina stratēģijās, īpaši izceļot Īrijas izstrādāto dizaina stratēģiju. Tāpat viņa iepazīstināja ar Eiropas kopējām politiskajām nostādnēm stratēģiju izstrādei, kuras būtu vērts ņemt vērā izstrādājot dizaina stratēģijas/ rīcības plānus projekta laikā.

Sanāksme tika turpināta ar praktisku darbnīcu, kuras laikā, soli pa solim, veicot vairākus uzdevumus, darba grupām bija jāgūst skaidrs priekšstats par savas valsts dizaina stratēģijas/ rīcības plāna galvenajiem mērķiem un soļiem to ieviešanai.

Pirmajā uzdevumā katras partnervalsts darba grupa, pārskatot iepriekšējās darba grupu sanāksmēs veikto dizaina ekosistēmas analīzi, definēja galvenos mērķus/aktivitātes rīcības plāniem. Pēc tā izpildes, darba grupas dalībniekiem bija jāiepazīstas ar citu valstu esošajās dizaina stratēģijās/ rīcības plānos ietvertajām aktivitātēm, analizējot, kā savu valstu dizaina stratēģiju izstrādē un īstenošanā varētu izmantot šo valsts pieredzi. Citu valstu dizaina stratēģijas/ rīcības plānu aktivitātes, kuras tika pozitīvi novērtētas un atzītas par iestrādājamām savas valsts rīcības plānos, tika sagrupētas izsniegtajās ietekmes matricās atbilstoši to prioritātei un ieviešanas termiņam. Nākamajā darba grupas uzdevumā, ņemot vērā 1. un 2.uzdevumā identificēto, tika noteiktas ne vairāk kā piecas aktivitātes, kuras plānots iestrādāt dizaina stratēģijas/ rīcības plānos, un attiecīgi tās jau tika aplūkotas detalizētāk, domājot par to īstenošanā iesaistītajām pusēm un nepieciešamajiem resursiem, kā arī to īstenošanas laiku un to ietekmes rādītājiem.

Partneru tikšanās otrajā dienā, 31.oktobrī, darba grupas dalībnieki devās vizītē uz Rīgas Krēslu fabriku, lai uzzinātu par uzņēmuma pieredzi ikdienā pielietojot dizainā orientētu domāšanu, kā arī izstrādājot produktus, kas ir saņēmuši starptautisko apbalvojumu "Red Dot". Pēc "Rīgas Krēslu fabrikas" apmeklējuma sekoja vizīte uz Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina fabriku, kur Dizaina fabrikas pārstāve Līga Efeja klātesošos informēja par fabrikas izveidi, tās darbību un uzņēmumiem piedāvājājiem pakalpojumiem dizaina jomā.

Ņemot vērā, ka Latvija ir vienīgā partnervalsts "Design for Innovation" projektā, kurai jau ir izstrādāta nacionālā dizaina stratēģija ("Latvijas Dizaina stratēģija"), citām partnervalstu dalībniekiem bija vēlme sīkāk uzzināt par Latvijas pieredzi tās izveidē, kā arī par dizaina politikas īstenošanu Latvijā kopumā. Līdz ar to dienas turpinājumā Latvijas Dizaina padomes vadītāja Dita Danosa sniedza prezentāciju par padomes lomu un ieguldījumu Latvijas dizaina politikas īstenošanā.

Otrās dienas noslēgumā tika organizēta projekta partneru sanāksme, kuras laikā projekta vadošais partneris informēja par projekta aktualitātēm un turpmākajiem soļiem.

Dalība starptautiskajā forumā "EURegionsWeeks" Briselē

Briselē no 2018.gada 8.oktobra līdz 11.oktobrim norisinājās Eiropas Padomes organizētais starptautiskais forums "EURegionsWeeks", kura sesijā "Stories About the Impact and Added Value of Interregional Cooperation" ar prezentāciju piedalījās arī projekta "Design for Innovation" darba grupas locekle, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Radošo industriju nodaļas vadītāja Lilita Sparāne.

Sesijas laikā tika prezentēta Latvijas Dizaina stratēģijas izveides un ieviešanas plāna struktūra, kurā tika iesaistītas gan Aģentūra, gan Kultūras ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija, gan citas starpinstitūcijas un partneri, kuri atbildīgi par dizaina pievienotās vērtības ģenerēšanu tautsaimniecībā.

Tāpat Lilita Sparāne piedalījās projekta "Design for Innovation" vadošā partnera PDR (International Centre for Design &

Research) organizētajā darbnīcā, kuras laikā kopā ar vēl trīs līdzīgu INTERREG projektu partneriem tika izstrādātas idejas starpdisciplinārai sadarbībai, balstoties uz dizaina domāšanas metodēm.

Dalība "International Design Policy Roundtable 2018" un "Insight Forum" konferencē

Briselē 2018.gada 20.novembrī norisinājās "Design for Innovation" vadošā partnera PDR rīkotā konference "International Design Policy Roundtable 2018" un BEDA ([The Bureau of European Design Associations](#))([link is external](#)) un PDR kopīgi rīkotā konference "Insight Forum".

Abu pasākumu mērķis bija iepazīties ar dažādu valstu pieredzi dizaina stratēģijas un darbības plānu izstrādē dažādos to etapos, ekspertiem daloties pieredzē ar savas valsts izaicinājumiem, veiksmes un neveiksmes stāstiem. Vienlaikus eksperti diskutēja par labās prakses piemēriem, kurus varētu pārņemt citās valstīs, valstu sadarbības iespējām dažādos jautājumos, nākotnes tendencēm utml.

"International Design Policy Roundtable 2018" konferencē piedalījās projekta īstenošanas partnervalstu pārstāvji un uzaicinātie dizaina jomas eksperti no Īrijas, Somijas, Dānijas, Singapūras, Honkongas, Jaunzēlandes u.c. valstīm. Latviju pasākumā pārstāvēja pieaicinātās ekspertes, kas ir arī Latvijas projekta īstenošanas darba grupas pārstāves - Kultūras ministrijas Radošo industriju nodaļas vadītāja Lilita Sparāne un Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētājas vietniece Dita Danosa, kas prezentācijā "Design in Action: Latvia's Experience" stāstīja ne tikai par Latvijas Dizaina padomi un tās nozīmi Latvijas dizaina ekosistēmā, bet arī par tā lomu un Latvijas pieredzi dizaina stratēģijas izstrādē un tās ieviešanā.

Savukārt konferencē "Insight Forum" Latvijas pieredzē pardizaina stratēģijas izstrādi un tās ieviešanu dalījās Latvijas Kultūras ministrijas Radošo industriju nodaļas vadītāja Lilitas Sparāne, gan sniedzot prezentāciju, gan piedaloties ekspertu paneldiskusijā.

Nozares ekspertes norādīja, ka dalība šādās diskusijās un semināros paver iespēju satikt jaunus sadarbības partnerus un nodibināt svarīgus kontaktus. Turklāt tā nodrošina iespēju izplatīt Latvijas labās prakses piemērus, iegūt ļoti daudz vērtīgas informācijas par citās valstīs paveikto, kas ir būtiska un noderīga projekta "Design for Innovation" ieviešanas laikā, kā arī pārņemt citu valstu labo praksi un veicināt starpinstitucionālo sadarbību.

Sīkāka informācija par pasākumu un foto pieejama [projekta mājas lapā](#).

Projekta "Design for Innovation" darba grupas sanāksme

Projekta "Design for Innovation" ietvaros 2018.gada 19.decembrī tika organizēta kārtējā Latvijas darba grupas sanāksme.

Sanāksmē piedalījās projekta darba grupas locekļi, kuri pārstāvēja tādas iestādes kā Kultūras ministrija, Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Izglītības ministrija, Latvijas Dizaina centrs un citas.

Sanāksme norisinājās divās daļās. Pirmajā daļā darba grupas pārstāvji tika informēti par 2018.gada 30.oktobra partneru tikšanās laikā izvirzītajām īstenojamajām darbības plāna aktivitātēm dizaina stratēģijas ietvaros. Darba grupa piekrita, ka izvirzītās aktivitātes – atbalsta programmas izstrāde dizaineru pakalpojumiem, sabiedrības izglītošana par dizaina domāšanu, uzlabojumi statistikas veikšanā ar dizaina ekosistēmu saistītiem jautājumiem, veida statistika par dizaina ekosistēmu u.c. - ir atbalstāmas un nepieciešamas. Līdz ar to turpinājumā kopīgi tika lemts par šo aktivitāšu ieviešanas iespējamību – kādas organizācijas un institūcijas būtu jāiesaista to īstenošanā, kādi resursi nepieciešami utml.

Sanāksmes otrajā daļā darba grupa tika iepazīstināta ar Aģentūras jauno atbalsta programmu "Dizaina vaučeris", kas patlaban tiek izstrādāta un kuras ieviešana arī tiks iekļauta Latvijas stratēģijas rīcības plānā kā viena no ieviešamajām aktivitātēm, kas paredz izmaiņas ES fondu atbalsta darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība".

Jaunā atbalsta ietvaros komersantiem būs iespējams saņemt atbalstu dizainera pakalpojumam jauna produkta, procesa un stratēģijas izstrādei inovāciju ieviešanai uzņēmumā. Ideja, ka nepieciešams atbalsts dizaina veicinātām inovācijām, Aģentūras pārstāvjiem radās tieši "Design for Innovation" projekta īstenošanas laikā, kad pirmajā partneru tikšanās laikā

Brigē, Briselē, darba grupa tika iepazīstināta ar Briselē īstenoto atbalsta programmu dizainera pakalpojumiem. Rezultātā tika veiktas izmaiņas Ministra kabineta 2016.gada 25.oktobra noteikumos Nr.692 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privātā sektora investīcijas P&A" 1.2.1.2. pasākuma "Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai" īstenošanas noteikumi", ieviešot jauno atbalsta veidu.

Ņemot vērā, ka šobrīd Aģentūra strādā pie minētās atbalsta programmas izveides, un ir būtiski, lai iecerētā pilotprogramma būtu veiksmīga, darba grupas pārstāvju un dizaina jomas ekspertu uzdevumos bija definēt kritērijus, pēc kādiem dizaineri tiktu apstiprināti kā pakalpojumu sniedzēji programmas ietvaros.

Darba grupa vienojās, ka pamatkritērijam jābūt dizainera pieredzei attiecīgajā dizaina jomā, kurā dizainers plāno sniegt pakalpojumus programmas ietvaros. Darbs pie kritēriju pilnveidošanas tupināsies arī nākamā gada sākumā, kad darba grupa un citi pārstāvji tiksies, lai pārrunātu jaunākās idejas un, nepieciešamības gadījumā, uzlabotu iepriekš izstrādātos kritērijus.

Trešajā pārskata periodā, kas ilga no 2018. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam turpinājās Interreg Europe projekta "Design for Innovation" īstenošana – tika organizēta vietējās darba grupas pārstāvju sapulce un informatīvais pasākums – meistarklase "Dizaina domāšana līderiem". Tāpat tika ņemta dalība ceturtajā projekta partneru sanāksmē, kas norisinājās Valletā (Maltā).

Ieskats projekta "Design for Innovation" trešā pārskata perioda pasākumos un aktivitātēs

Darba grupas sanāksme

Turpinot projekta īstenošanu, š.g. 27.martā LIAA notika kārtējā darba grupas sanāksme. Tajā Aģentūras pārstāvji informēja darba grupas locekļus par projekta aktualitātēm un plānoto projekta partneru pārstāvju vizīti š.g. novembrī. Attiecīgi darba grupas pārstāvji pārsprida ne tikai projekta, bet galvenās nozares aktualitātes Latvijā. Tāpat sanāksmē darba grupa uzsāka plānotā pasākuma organizēšanā, apskatot Latvijas labos piemēros dizaina jomā, kurus būtu vērts parādīt projekta pārstāvjiem iespējamās konferences programmu u.c. sasaistītos jautājumus.

Pasākums- meistarklase "Dizaina domāšana līderiem"

Š.g. 27.martā "Oracle Tang Space" kopstrādes telpā (Rīga) Interreg projekta "Design for Innovation" ietvaros tika rīkots pasākums - meistarklase "Dizaina domāšana uzņēmējdarbībā".

Pasākumu kā ierasti atklāja Aģentūras Tehnoloģiju departamenta direktora vietnieks Aleksejs Korņevs, iepazīstinot apmeklētājus ar projekta „Design for Innovation” būtību, mērķiem un tā sasniedzamajiem rezultātiem.

Pasākumu turpināja Fions Dobins (Fionn Dobbin), kurš ir Rīgas Ekonomikas augstskolas pasniedzējs, sociālā dizaina zīmola «Mammu» un dizaina konsultāciju aģentūras «Age5» radošais direktors.

Fions Dobins sniedza prezentāciju "Dizaina domāšana līderiem" un novadīja praktisku meistarklasi sanākušajiem interesentiem, kuriem bija aktīvi jā līdzdarbojas visas nodarbības ietvaros. Meistarklases dalībnieki tika iepazīstināti ar dizaina domāšanas pamatiem un metodes praktiskā pielietojuma aspektiem uzņēmējdarbībā. Tāpat dalībniekiem bija jāiziet cauri pieciem neatņemamiem metodes posmiem (empatizēšana (citu viedokļu izpratne), problēmas definēšana, ideju ģenerēšana, prototipa izstrāde un testēšana), sasaistot to ar kādu ikdienas situāciju vai uzņēmējdarbības procesu. Tādā veidā interesenti ieguva neatsveramu praktisku pieredzi kā dizaina domāšanu integrēt ikdienas procesos.

Pasākuma noslēgumā notika arī aktīva "tīklošanās", kuras ietvaros sanākušajiem dalībniekiem bija iespēja paplašināt savu kontaktu loku un uzdot sev interesējošus jautājumus meistarklases vadītājam.

Projekti partneru sanāksmē Valletā (Maltā)

Projekta partneru ceturrtā tikšanās notika no 2018.gada 11.-12.aprīlim Maltas galvaspilsētā Valletā. Šīs tikšanās tēma – nefinansiālā atbalsta iespējas dizainam.

11.aprīlī norisinājās partneru sanāksmes, kurā gan kopīgi tika apspriestas projekta aktualitātes, gan katrs partneris iepazīstināja ar svarīgāko, kas ticis paveikts savā valstī saistībā ar atbalstu dizaina inovācijām un dizaina stratēģijas izstrādi. Savukārt dienas otrajā daļā norisinājās Maltas partneru – Culture Directorate with Valleta Foundation - organizētā konference 'Innovation by design – best practice form European Regions'.

Konferencē uzstājās gan Kārdifas Metropolitēna universitātes galvenās pētnieces dizaina un inovāciju jomā Annas Višeras (Anna Whicher), gan citi nozares eksperti no Norvēģijas, Beļģijas u.c.

Tāpat konferences telpā bija izstādīti nelieli stendi ar katras partnervalsts labo prakses piemēru dizaina jomā, Latviju pārstāvēja SIA "Madara Cosmetics".

12.aprīlī norisinājās partneru un to pieaicināto dizaina ekspertu sanāksme, kuras laikā katras partnervalsts pārstāvis sniedza prezentāciju par savā valstī identificētajiem labās prakses piemēriem nefinansiālajam atbalstam dizainam. Aģentūras pārstāvji prezentēja nefinansiālo atbalstu, ko nodrošina Aģentūras Radošais inkubators.

Turpinājumā norisinājās praktiskā darbnīca, kurā kopīgi pēc Annas Whicher izstrādātajām vadlīnijām tika veikti praktiski uzdevumi – apzinot dizaina ekosistēmas stiprās un vājas puses nefinansiālajam atbalstam valstī kopumā. Tāpat tika analizēti komersantu vajadzības un pieejamie atbalsta veidi dizainam, izdarot secinājumus, vai pieejamais atbalsts apmierina komersantu vajadzības un ko būtu nepieciešams uzlabot pieejamos atbalsta veidos.

Dienas otrajā daļā sanāksmes dalībnieki apmeklēja labās prakses piemēru uzņēmumu [Toly](#), kas izstrādā dažāda veida produktu iepakojumus lielākajiem kosmētikas ražotājiem. Kompānijā tiek nodarbināti ne tikai dizaineri, bet arī inženieri, kas radot jaunus iepakojumus, strādā pie to funkcionalitātes uzlabošanas. Kā rezultātā kompānija ir izstrādājusi vairākus inovatīvus kosmētisko līdzekļu iepakojumu veidus, kuri tiek aizsargāti ar patentu.

Otrajā pārskata periodā, kas ilga no 2017. gada 1. jūlija līdz 2017. gada 31. decembrim Interreg Europe projekta "Design for Innovation" ietvaros tika īstenotas vairākas aktivitātes. Līdzīgi kā iepriekšējā pārskata periodā tika organizēta vietējās darba grupas pārstāvju sapulce un informatīvais pasākums "Dizains + Inovācija", kurā interesentiem tika sniegta informācija par projektu un dažādām atbalsta programmām, kuru ietvaros var saņemt atbalstu tieši dizaina inovāciju ieviešanai. Tāpat tika ņemta dalība projekta partneru sanāksmē, kas norisinājās Santjago de Kompostelā (Spānijā).

Ieskats projekta "Design for Innovation" otrā pārskata perioda pasākumos un aktivitātēs

Darba grupas sanāksme

2017. gada 17. oktobrī notika regulārā projekta darba grupas sanāksme, kurā piedalījās gan valsts pārvaldes darbinieki, gan citu organizāciju pārstāvji, kuru ikdienas darbā dizaina jēdziens ir neatņemama sastāvdaļa. Sanāksmes ietvaros darba grupas pārstāvji analizēja Latvijā pieejamos finanšu atbalsta veidus dizaina inovāciju ieviešanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Tāpat tika strādāts pie potenciālajiem risinājumiem, lai atbalsts dizaina inovācijām tiktu integrēts esošajos atbalsta instrumentos, kā arī diskutēts par to, kā uzlabot jau pieejamo atbalstu. Idejas bija dažādas, piemēram, funkcionālā dizaina apmācību integrēšanu valsts pārvaldes sektorā strādājošajiem – īpaši tiem, kuri atbild par atbalsta programmu izstrādāšanu un to administrēšanu. Tāpat tika apskatīti citu valstu veiksmīgie piemēri, izvērtējot, kā šīs valstis integrē atbalstu dizaina inovācijām valsts atbalsta programmās, kā arī tika diskutēts, kā šo praksi varētu ieviest arī Latvijā.

Pasākums „Dizains + Inovācija”

Uz informatīvo izplatīšanas pasākumu „Dizains + Inovācija”, kas norisinājās 2017.gada 17.oktobrī tika aicināti dizaina nozares profesionāļi, uzņēmēji, kā arī jebkurš interesents, kurš vēlējas pilnveidot savas zināšanas par dizaina jēdzienu un iegūt informāciju par Interreg projektu „Design for Innovation” un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (Aģentūra) sniegtajiem atbalstu veidiem MVU.

Pasākumu atklāja Aģentūras Tehnoloģiju departamenta direktora vietnieks Aleksejs Korņevs, sniedzot prezentāciju par projektu „Design for Innovation” un informējot par projekta mērķiem, sasniedzamajiem rezultātiem un kā projekta mērķu sasniegšana veicinātu atbalsta dizaina inovāciju ieviešanai pieejamību MVU.

Pasākuma turpinājumā Ekonomikas ministrijas pārstāvis Rūdolfs Strēlis, kurš ir arī dizaina studijas „Variant” dibinātājs un ieguvis maģistra grādu dizaina menedžmentā Prata institūtā (Ņujorka), apmeklētājiem sniedza prezentāciju par funkcionālā dizaina integrēšanu MVU darbībā, apskatot gan teorētiskos aspektus, gan sniedzot arī praktisku padomus esošajiem un topošajiem uzņēmējiem.

Par to cik ļoti svarīgu lomu spēlē funkcionālā dizaina izprašana jau uzņēmējdarbības sākumā un kā teorija tiek pielietota praksē, stāstīja Jelgavas biznesa inkubatora vadītājs Ņikita Kazakevičs. Savā ikdienas darbā Ņikita Kazakevičs jaunajiem uzņēmējiem māca, kā virzīt uzņēmējdarbības procesus, kas attiecas uz prototipu izveidi, biznesa modeļa dizainēšanu un attīstības plāna izstrādi.

Pasākuma laikā tika sniegta arī prezentācija par Aģentūras administrēto inovāciju vaučeru programmu, kuras ietvaros tiek sniegts atbalsts jaunu produktu rūpnieciskā dizaina izstrādei. Publika tika informēta arī par Aģentūras jaunajiem darbiniekiem – tehnoloģiju skautiem, kuri pārzina pētnieciskās organizācijas, to personālu un sniegtos pakalpojumus un palīdz uzņēmējiem atrast pētnieku vai pētniecības organizāciju, kuras kompetencē ietilpst konkrēto jautājumu risināšana, lai uzņēmēji varētu attīstīt savu produkciju.

Pasākuma noslēgumā notika tiklošanās daļa, kuras ietvaros jebkurš apmeklētājs varēja uzdot sev interesējošus jautājumus gan par projektu „Design for Innovation”, gan par Aģentūras sniegtajiem atbalsta pakalpojumiem.

Projekta partneru sanāksme Santjago de Kompostelā (Spānija)

Projekta partneru trešā tikšanās notika no 2017. gada 7.-8. novembrim Spānijas ziemeļrietumu pilsētā Santjago de Kompostelā. Sanāksme tika īstenota divās daļās – praktiskā darbnīca ar dažādiem uzdevumiem un uzņēmumu apmeklējumi, kuri izceļas kā labās prakses piemēri dizaina inovāciju integrēšanā savā darbībā.

Sanāksmes pirmajā dienā katra projekta partnervalsts prezentēja savas organizācijas administrētos atbalsta veidus inovāciju dizaina ieviešanai MVU – to nosacījumus, atbalsta apmērus, atbalstāmās darbības un citu ar atbalsta programmu saistošu informāciju.

Pēc tam pamatojoties uz projekta vadošās partneres Kārdifas Metropolitēna universitātes galvenās pētnieces dizaina un inovāciju jomā Annas Višeras (Anna Whicher) izstrādāto metodiku, norisinājās praktiskā darbnīca. Tās laikā katrs projekta partneris analizēja savas organizācijas administrētā atbalsta potenciālo atbalsta saņēmēju un atbalsta sniegšanas procesu – sākot ar atbalsta pieteikuma sagatavošanu līdz atbalsta maksājuma saņemšanai.

Nemot vērā, ka viens no projekta mērķiem ir dizaina stratēģijas izstrāde, tad darba dienu noslēdza Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Radošo industriju nodaļas vadītāja Lilita Sparāne, kura prezentēja jau izstrādāto „Latvijas Dizaina stratēģiju 2017-2020”. Tāpat Lilita Sparāne iepazīstināja ar izdevumu „Latvijas dizains 2020”, kurš izstrādāts pamatojoties uz Latvijas Dizaina stratēģiju 2017.-2020. gadam. Tāpat Lilita Sparāne dalījās savā pieredzē stratēģijas izstrādē un nepieciešamajām darbībām šīs stratēģijas ieviešanā.

Otrajā sanāksmes dienā projekta pārstāvji apmeklēja uzņēmumus, kuri īpaši izceļas kā labie piemēri dizaina inovāciju integrēšanā savā uzņēmējdarbībā. Tika apmeklēti sekojoši uzņēmumi:

- viens no lielākajiem Eiropas kokšķiedru un skaidu plātņu ražojošajiem uzņēmumiem [Finsa](#)”;
- unikāls lampu un citus gaismas objektus ražojošs uzņēmums [„Arturo Alvarez”](#);
- unikāla tekstila studija [„Anna Champeney”](#), kas ne tikai izceļas ar savu produkciju, bet arī ar uzņēmējdarbības stratēģiju;
- Galisijas tehnoloģiju parks [„Tecnopole”](#).

2017. gada 30. jūnijā noslēdzās pirmais pārskata periods projektam “Design for Innovation”, kas ilga sešus mēnešus. Pārskata periodā tika apmeklētas divas projekta partneru organizētās sanāksmes – Brigē (Beļģija) un Salonikos (Grieķija). Tāpat tika organizēti pirmie pasākumi Latvijā – informatīvais izplatīšanas pasākums un Latvijas darba grupas sanāksme.

Dizaina ekosistēmas veidošana (Brige)

Pirmo partneru sanākumi organizēja Flandrijas Inovāciju un Uzņēmējdarbības aģentūra. Brigē notikušās sanāksmes darba kārtība bija balstīta uz dizaina ekosistēmas veidošanu. Katra projekta partneru grupa veica savas valsts dizaina ekosistēmas analīzi, pamatojoties uz Annas Višeras (Anna Whicher) izstrādāto metodiku. Aktivitātes ietvaros tika apzināti nozīmīgie *spēlētāji* katrā no 9 grupām – *lietotāji, atbalsts, atpazīstamības veicināšana, ietekmīgākie indivīdi vai grupas, regulējums, finanšu atbalsts, pētniecība, izglītība un dizaineri*. Katrai no grupām tika definētas arī stiprās un vājās puses, kā arī iespējas.

Sanāksmes noslēgumā tika prezentēta katras valsts unikālā dizaina ekosistēma.

Papildus tam visi sanāksmes dalībnieki apmeklēja trīs labās prakses piemērus – uzņēmumus no dažādām industrijām, kuri ir kā piemērs dizaina integrēšanā uzņēmuma piedāvājumā un ir piesaistījuši Flandrijas Inovāciju un Uzņēmējdarbības aģentūras atbalstu uz dizainu vēstām inovācijām uzņēmumā – auduma ražošanā, klavieru izgatavošanā un specializētu mēbeļu ražošanā.

Plašāks ieskats Brigē notikušajā darba grupas sanāksmē ([Kick-off meeting in Bruges](#))

Darbības programmu izpēte (Saloniki)

Maija nogalē tika apmeklēta projekta partneru rīkota sanāksme Grieķijā. Pasākuma ietvaros dalībnieki analizēja savas darbības programmas (Latvijas gadījumā - darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība") un to, kuru aktivitāšu ietvaros var saņemt atbalstu uz dizainu vēstām inovācijām uzņēmumos. Intensīvās sanāksmes noslēgumā projekta partneri dalījās ar pieredzi par aktualitātēm, kas attiecas uz katras valsts darbības programmām.

Atšķirībā no Brigē pieredzētā, šoreiz tika apmeklēti nevis trīs labās prakses uzņēmumi, bet organizācijas, kuras sniedz atbalstu uzņēmējiem (tajā skaitā uz dizainu vēstām inovācijām). Tika apmeklēts Pētniecības un Tehnoloģiju centrs *Hellas*, Tehnoloģiju un Jaunuzņēmumu inkubators *IAG*, kā arī unikālā sadarbības platforma *OK!Thess*, kura nodrošina pirmsinkubācijas periodā nepieciešamos pakalpojumus inovatīviem jaunuzņēmumiem.

Plašāks ieskats Salonikos notikušajā darba grupas sanāksmē ([Exploring Operational Programmes](#))

Darba grupas sanāksme un izplatīšanas pasākums

2017.gada 9.maijā tika organizēta pirmā Latvijas darba grupas sanāksme. Pirmajā sanāksmē darba grupas locekļi tika iepazīstināti ar projekta mērķiem, uzdevumiem, sasniedzamajiem rezultātiem un darba grupas funkcijām. Tāpat tika prezentēts ieskats par pieredzi Briges partneru sanāksmē un uz to brīdi vēl tikai plānoto partneru sanākumi Salonikos.

Dienas otrajā pusē tika organizēts informatīvais izplatīšanas pasākums plašākai auditorijai. Pasākuma ietvaros tika veikts intensīvs darbs pie Latvijas dizaina ekosistēmas veidošanas, pamatojoties uz Brigē iegūto pieredzi. Katra grupa prezentēja savu redzējumu par Latvijas dizaina ekosistēmu. Pasākuma izskaņā dalībnieki vienojās par Latvijas dizaina ekosistēmas vājjām un stiprajām pusēm, kā arī potenciālajiem uzlabojumiem tajā.

Abi pasākumi norisinājās Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Radošo industriju inkubatorā.

Projekta ietvaros izstrādātais darbības plāns ▼

Ir noslēgusies projekta īstenošanas pirmā fāze, kuras ietvaros izstrādāts [darbības plāns](#).

Darbības plānā ir iekļautas četras aktivitātes, kuras izstrādātās pamatojoties uz projektu partnervalstu labās prakses piemēriem un piemērojot to Latvijas situācijai.

Pārējo projekta partnervalstu izstrādātie darbības plāni arī ir pieejami [projekta tīmekļvietnē](#).

<https://www.liaa.gov.lv/lv/par-mums/projekti/interreg-europe-projekts-design-innovation>